

## NOTĂ DE PREZENTARE

### **a planurilor-cadru pentru învățământul seral, ciclurile inferior și superior ale liceului, filiera tehnologică, ruta directă de calificare profesională**

Planurile-cadru pentru învățământul seral, ciclurile inferior al liceului și superior ale liceului, filiera tehnologică, reprezintă un document reglator esențial – componentă a Curriculumului Național – și, prin aceasta, un instrument de bază în promovarea politicii educaționale la nivel național.

Planurile-cadru pentru învățământul seral, ciclurile inferior și superior ale liceului, filiera tehnologică, au fost elaborate având în vedere:

- reperatele decizionale majore pentru fundamentarea procesului de reformă a învățământului preuniversitar din România, identificate atât în documentele programatice elaborate de Guvernul României, cât și în cele agreate în comun de Guvernul României și de instituțiile europene;
- actuala structură a învățământului liceal, prevăzută de Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- asumarea de către România a *Planului detaliat de lucru privind obiectivele sistemelor educaționale și de formare profesională din Europa*, ratificat de Consiliul European de la Barcelona, în 2002, și a *Declarației miniștrilor europeni ai educației și formării profesionale și a Comisiei Europene cu privire la consolidarea cooperării europene în formarea profesională – Declarația de la Copenhaga*, convenită la Copenhaga în 2002.

Structura planurilor-cadru pentru învățământul seral, ciclurile inferior și superior ale liceului, filiera tehnologică, este rezultatul adaptării curriculumului național la noua structură a învățământului liceal.

Pentru învățământul seral:

- clasele a IX-a, a X-a și semestrul I al clasei a XI-a se organizează în ciclul inferior al liceului, ca etapă finală a învățământului obligatoriu, pe parcursul căreia se urmăresc: dobândirea de către toți elevii a educației de bază și pre-profesionalizarea acestora;
- semestrul al II-lea al clasei a XI-a, precum și clasele a XII-a și a XIII-a formează ciclul superior al liceului, ca etapă de învățământ post-obligatoriu, pe parcursul căreia se urmăresc: pregătirea elevilor într-o anumită calificare profesională de nivel 3 și dobândirea de către aceștia a competențelor și a cunoștințelor necesare susținerii examenului de bacalaureat.

**Ruta directă de calificare profesională** se constituie din ciclurile inferior și superior ale liceului tehnologic.

Planurile-cadru pentru învățământul seral, ciclurile inferior și superior ale liceului, filiera tehnologică, toate calificările profesionale, au la bază *Standardele de pregătire profesională* (SPP) validate de comitetele sectoriale/ comisiile de validare și aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării. Standardele de pregătire profesională cuprind unitățile de competențe și competențele specifice unei calificări. Fiecărei unități de competențe îi este alocat un număr de credite transferabile și de acumulare. Un (unu) credit este acordat pentru competențe pe care un elev le poate obține în aproximativ 60 de ore de pregătire.

Elaborarea SPP pe baza unităților de competențe și atribuirea de credite asigură premise pentru recunoașterea și mobilitatea profesională și a forței de muncă pe piața europeană.

Planurile-cadru pentru învățământul seral, ciclurile inferior și superior ale liceului tehnologic, au trei componente: (1) trunchi comun, (2) curriculum diferențiat și (3) curriculum în dezvoltare locală.

### **1. Trunchi comun (TC)**

Trunchiul comun este stabilit la nivel central și cuprinde disciplinele de învățământ, cu alocările orare corespunzătoare, care sunt comune mai multor profiluri / calificări profesionale.

Trunchiul comun vizează:

- **dobândirea competențelor cheie**, în ciclul inferior al liceului (etapă finală a învățământului obligatoriu);
- **aprofundarea competențelor cheie** dobândite în învățământul obligatoriu, relevante pentru traseul de formare a elevului, și pregătirea acestuia în vederea susținerii examenului de bacalaureat, în ciclul superior al liceului.

Alocarea orelor pentru disciplinele din structura trunchiului comun s-a realizat în conformitate cu semnificația trunchiului comun pentru fiecare din cele două etape de școlaritate.

La ciclul superior al liceului tehnologic, unele dintre disciplinele din trunchiul comun asigură dezvoltarea unor competențe prevăzute de unitățile de competențe cheie din SPP, astfel:

Nr. crt.	Unitatea de competențe din SPP	Disciplina din trunchiul comun	Nr. de credite alocate
1.	Comunicare în limba modernă	Limba modernă 1	2
2.	Comunicare, competențele: - Manifestarea abilităților de comunicare orală, interpersonală și de grup - Manifestarea abilităților de comunicare scrisă	Limba și literatura română	0,5
3.	Inițierea unei afaceri proprii	Economie aplicată, Educație antreprenorială	1

### **2. Curriculum diferențiat (CD)**

Curriculumul diferențiat, la ciclul inferior al liceului tehnologic, este stabilit la nivel central și cuprinde un pachet de discipline, cu alocările orare aferente, care sunt specifice fiecărui profil.

Curriculumul diferențiat, la ciclul superior al liceului tehnologic, este stabilit la nivel central și cuprinde un pachet de module cu alocările orare aferente, care sunt specifice fiecărei calificări profesionale. Fiecare modul conține atât ore de pregătire teoretică, cât și ore de pregătire practică, necesare formării competențelor prevăzute de unitățile de competențe din SPP. Pregătirea practică poate fi realizată atât prin laborator tehnologic, cât și prin instruire practică în ateliere școală sau la agentul economic, în ore alocate săptămânal și în stagii de pregătire comasată. Această ofertă educațională asigură pregătirea pe trasee de formare specializate.

Curriculumul diferențiat, la ciclul superior al liceului tehnologic, vizează dezvoltarea competențelor din SPP, necesare calificării profesionale. Elevii beneficiază astfel de fundamentele unei formări diversificate, semnificative pentru orientarea școlară și pentru integrarea socio-profesională ulterioară.

### **3. Curriculum în dezvoltare locală (CDL)**

Curriculumul în dezvoltare locală cuprinde orele alocate pentru dezvoltarea ofertei curriculare specifice fiecărei unități de învățământ, ofertă realizată în parteneriat cu agenți economici. Prin această ofertă curriculară, la ciclul superior al liceului tehnologic, se asigură cadrul pentru realizarea unei instruirii care să permită, în contextul tehnologic oferit de agenții economici locali, formarea tuturor competențelor tehnice descrise în *Standardele de pregătire profesională*.

Structurarea planurilor-cadru pentru învățământul seral în **arii curriculare**, pe de o parte, și în **trunchi comun (TC), curriculum diferențiat (CD), curriculum în dezvoltare locală (CDL)**, pe de altă parte, oferă posibilitatea identificării specificului profilurilor de pregătire și al calificărilor profesionale, în termeni de discipline școlare/ module și de alocări de timp corespunzătoare studierii acestora.

Această structurare asigură elevului posibilitatea să opteze, în cunoștință de cauză, pentru propriul traseu de formare.

Oferta curriculară centrată pe aprofundarea competențelor cheie și pe dobândirea competențelor de specialitate creează premise favorabile pentru reușita absolventului:

- **în plan social**, prin: comunicare, gândire critică, luarea deciziilor, utilizarea eficientă a informației;
- **în plan profesional**, prin: posibilitatea integrării rapide pe piața muncii, pe baza certificatului de calificare profesională de nivel 3, și prin posibilitatea continuării studiilor în același domeniu sau în domenii conexe.

În **ciclul inferior al liceului**, la filiera tehnologică se urmărește pregătirea complexă a elevilor, sub următoarele dimensiuni:

- dobândirea competențelor cheie pentru educația de bază, prin disciplinele din trunchiul comun (finalitate a învățământului obligatoriu);
- dobândirea competențelor de pre-profesionalizare, în vederea continuării studiilor, pentru nivelul 3 de calificare profesională, prin disciplinele din aria curriculară „Tehnologii”, precum și prin alte discipline la decizia școlii (finalitate a învățământului tehnic și profesional).

Competențele de pre-profesionalizare au în vedere cultura tehnologică de specialitate în trei profiluri: *tehnic, servicii și resurse naturale și protecția mediului*. Aceste competențe sunt asigurate printr-un număr variabil de discipline, înscrise în aria curriculară „Tehnologii”.

Deși această pregătire nu este proiectată la nivelul unor unități standard de pregătire profesională (respectiv al unui *Standard de Pregătire Profesională - SPP*) și nu se certifică printr-o calificare, competențele dobândite constituie un avantaj în situația continuării studiilor într-o rută de profesionalizare finalizată cu nivelul 3 de calificare profesională.

În **ciclul superior al liceului**, la filiera tehnologică urmărește pregătirea complexă a elevilor, sub următoarele dimensiuni:

- dobândirea competențelor de cunoaștere și sociale, realizată prin disciplinele din ariile curriculare „Limbă și comunicare”, „Matematică și științe ale naturii” și „Om și societate”, necesare absolvirii nivelului III ISCED, prin examen de bacalaureat; aceste competențe îi asigură absolventului mobilitatea intelectuală și personală pentru continuarea studiilor în învățământul terțiar, universitar și non-universitar, indiferent de profil;
- dobândirea competențelor prevăzute de unitățile de competențe pentru nivelul 3 de calificare profesională (pentru calificări definite de *Nomenclatorul calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar*), realizate preponderent prin module incluse în aria curriculară „Tehnologii”, din curriculumul diferențiat și din curriculumul la decizia școlii, dar și prin unele discipline din trunchiul comun; unitățile de competențe se recunosc cu scop profesional prin certificat de calificare de „tehnician”, nivelul 3 de calificare profesională.

Acumularea creditelor specificate în standardele de pregătire profesională se realizează atât prin orele de instruire teoretică și practică, cât și prin achiziții ale învățării dobândite în contexte non-formale și informale.

Numărul de ore de pregătire practică pentru aria curriculară *Tehnologii*, alocate prin planurile-cadru pentru învățământul seral, este diferit față de cel din planurile-cadru pentru învățământul de zi, deoarece se consideră că o parte a pregătirii practice este asimilată activității desfășurate de elevi ca angajați la agenții economici de profil și achizițiilor învățării dobândite în contexte non-formale și informale.